

Maria Skłodowska-Curie – polska noblistka

Oś czasu

1863-1864
powstanie
styczniowe

1867
narodziny Marii
Sktodowskiej

XIX

1903
Nagroda Nobla z fizyki
dla Marii Sktodowskiej-Curie
i Piotra Curie

XX

1911
Nagroda Nobla
z chemii dla Marii
Sktodowskiej-Curie

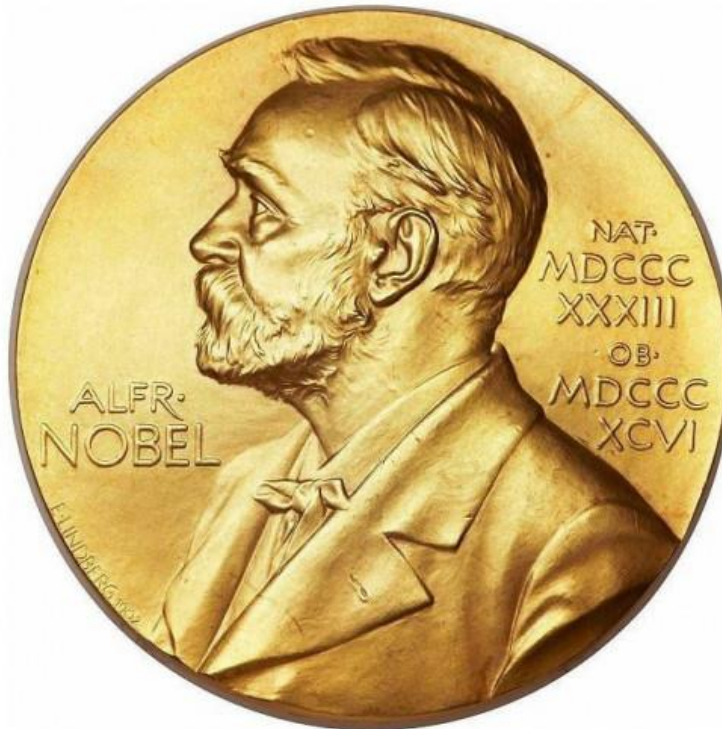
1934
śmierć Marii
Sktodowskiej-
Curie

Notatka z lekcji

1. edukacja Marii Skłodowskiej na ziemiach polskich;
2. tajne nauczanie i Latający Uniwersytet;
3. kariera naukowa Marii Skłodowskiej-Curie;
4. Nagrody Nobla przyznane Marii Skłodowskiej-Curie;
5. polscy nobliści;
6. znaczenie terminów: *tajne nauczanie, Nagroda Nobla, rad, polon, laureat.*

Nagroda Nobla - najważniejsza na świecie nagroda przyznawana corocznie (od 1901 r.) za wybitne osiągnięcia naukowe, literackie i na rzecz pokoju. Jej twórcą był XIX-wieczny szwedzki przemysłowiec Alfred Nobel, wynalazca dynamitu i właściciel licznych zakładów przemysłowych, zwłaszcza zbrojeniowych.

Nobel chciał być pamiętany jako człowiek, który zrobił coś dobrego dla ludzkości - a nie jako producent broni. Dlatego w testamencie przeznaczył swój ogromny majątek na nagrody dla najwybitniejszych naukowców, pisarzy i działaczy pokojowych.

Maria Skłodowska-Curie w 1911 roku,
zdjęcie zrobione z okazji przyznania jej drugiej nagrody Nobla.

Ukochanym psem rodziny Skłodowskich
był wyżeł Lancet.
Rysunek kilkunastoletniej Marii.

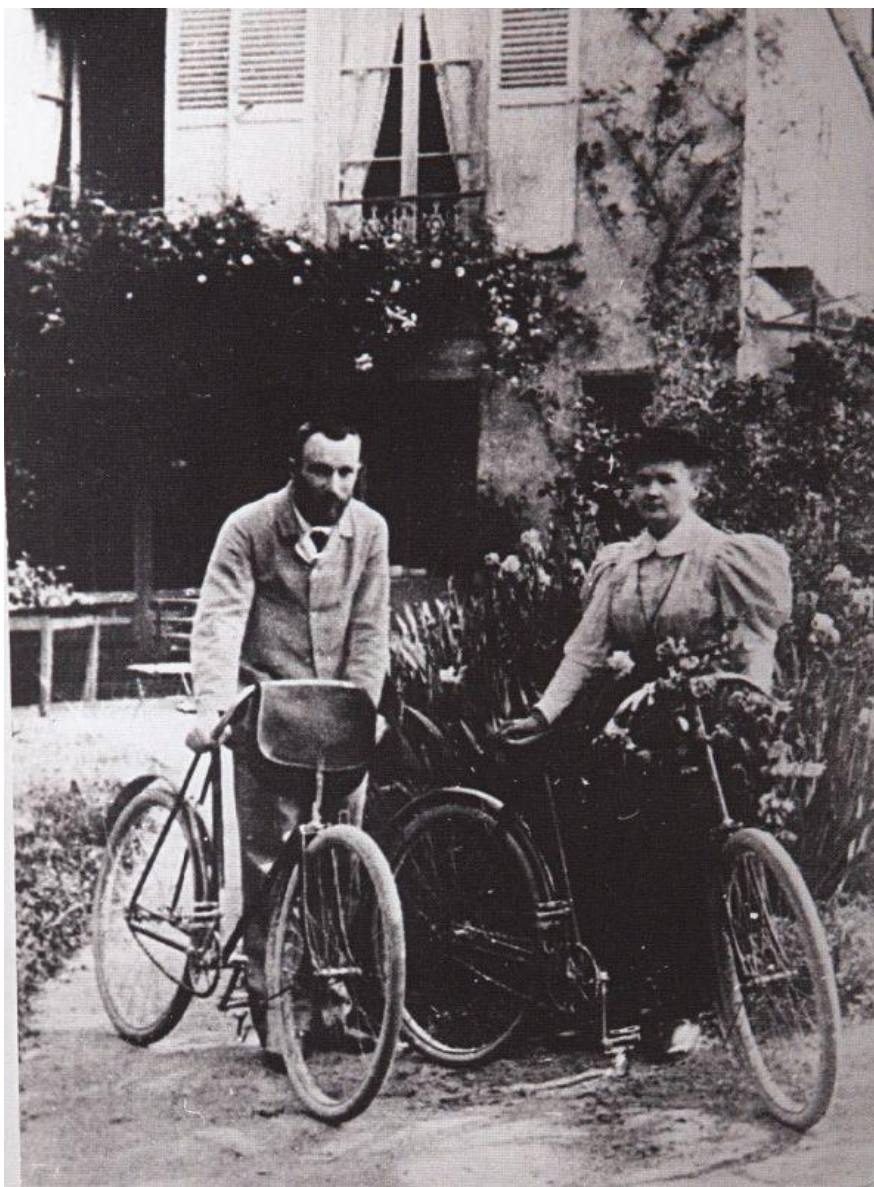
Troje noblistów na jednym zdjęciu: Piotr, Irene i Maria Curie

W 1916 roku Maria zrobiła prawo jazdy jako jedna z pierwszych kobiet w historii. Zrobiła to po to, by móc prowadzić samochód przewożący aparat rentgenowski. Uczona wraz z córką Irène jeździła na pola bitew pierwszej wojny i wykonywała prześwietlenia RTG rannym żołnierzom.

Wraz Piotrem Curie, świeżo poślubionym genialnym fizykiem poznanym na Sorbonie, Maria w 1895 roku wybrała się w podróż poślubną na rowerach. Przemierzyli w ten sposób okolice Île-de-France. Już sama podróż rowerowa łamała konwenanse epoki, a w dodatku Maria skróciła swoją długą suknię i jeździła bez kapelusza. To zakrawało na skandal obyczajowy.

ZAPAMIĘTAJ

W XIX-wiecznej Europie kobiety:

- nie mogły startować w wyborach ani w nich głosować,
- zarabiałały znacznie mniej niż mężczyźni,
- nie wykonywały wielu zawodów,
- nie mogły studiować w większości krajów.

Maria Skłodowska-Curie (1867-1934)

- Urodziła się w Warszawie i tam chodziła do szkoły. Uczyła się w niej po rosyjsku.
- Studiowała fizykę i matematykę na Sorbonie w Paryżu.
- Wyszła za mąż za francuskiego naukowca Piotra Curie, z którym pracowała nad zjawiskiem promieniotwórczości. Razem odkryli pierwiastki: polon i rad.
- Za badania otrzymali Nagrodę Nobla z fizyki (1903).
- Po śmierci męża dostała Nagrodę Nobla z chemii (1911).
- Była pierwszą noblistką w dziejach i pierwszą kobietą, która prowadziła wykłady na Sorbonie.